

[Poul Dam.]

også en foreldet beslutningsstruktur inden for bankvæsenet, som gør det vanskeligt at få disse ting til at løbe på en rimelig måde.

Endelig er et stort og væsentligt område, som handelsministeren også var inde på, at samfundet næppe i tilstrækkelig udstrækning er industriminded. Det er vel forholdsvis klart, at gamle traditioner og fordomme medfører, at man er mere indstillet på den klassiske erhvervsproblematik, og selv om vi har haft væsentlig industri i landet i 100 år, har vi ikke rigtig vænnet os til at leve med den. Vi trænger til en større forståelse af erhvervslivets og ikke mindst industriens vilkår.

Det er i denne forbindelse vigtigt at gøre opmærksom på, at der er visse årsager til, at ganske store dele af befolkningen har svært ved at opnå den tilstrækkelige forståelse af industrien og det øvrige erhvervsliv. Det er for det første den modsætning mellem kapital og arbejde, som er traditionel, og som ikke forsvinder, ligegyldigt hvor meget man taler om trivsel på arbejdspladsen og andet lignende. Vi har set den meget tydeligt stikke hovedet frem i den senere tid, hvor risikoen ved virksomhedsnedlæggelser i betydelig udstrækning skal bæres af de ansatte derved, at de ikke har nogen sikkerhed for, at den løn, de har indtjent i den sidste periode før nedlæggelsen, er til stede. Det er indgået i drøftelserne omkring B & W, og det er indgået en række andre steder. Det er forståeligt, at de arbejdere og den arbejderklasse, som ser det sådan, at virksomhederne arbejder med deres penge og ikke vil sikre deres lønninger, har svært ved at se problemerne i nogen anden sammenhæng. Det er nødvendigt, at problemerne om sikringen af de ansattes lønninger løses. Der er fremsat en række forslag på dette område; jeg skal ikke komme ind på dem på dette sene tidspunkt af min taletid, men jeg vil understrege, at hvis problemerne om de ansattes sikkerhed ikke løses også på dette område, bliver det svært at få en tilstrækkelig forståelse af erhvervslivets problemer i bredere kredse.

I forbindelse med dette står den traditionelle hemmelighedsfuldhed i alle virksomheder, hvor de beskæftigede, der dog mere end nogen andre er interesserede i

virksomhedernes ve og vel, er dem, der sidst får noget at vide. Det bliver nødvendigt at få de ansattes indflydelse på virksomhederne lovfæstet med det allerførste. Man kan ikke i længden forlange solidaritet, forståelse af den samfundsmæssige sammenhæng, hvis de ansatte kun er ansatte. Jeg kan henvise til det forslag, vi har fremsat om dette emne tidligere, og andre har været inde på tilsvarende emner. Det er nødvendigt at få gjort noget ved det. Motivationsdiskussionen og trivselsdiskussionen er meget venlig og rar, men den gør det ikke; at få de ansatte gjort aktivt interesserede i erhvervslivet forudsætter, at de ansattes indflydelse direkte bliver sikret. Så kan man parentetisk sige, at det offentlige måske en gang imellem stiller krav som følge af kontoriusseri og andet lignende, som i hvert fald belaster de små virksomheder på en urimelig måde, så konkurrencen forskydes.

Der er en lang række områder, hvor det er nødvendigt at gribe ind for at skabe basis for, at samfundet kan blive mere industriminded, og jeg tror, det er nødvendigt at gøre meget for at sikre, at erhvervslivet kan få mulighed for den udvikling, den forøgelse af produktionen, som den gode arbejdskraft, de gode medarbejdere og de mange initiativrige folk inden for dansk erhvervsliv kunne skabe mulighederne for. Den samfundsmæssige indsats må til, for at alle disse instanser kan få rimelige arbejdsvilkår, og for at vi kan få et tilstrækkeligt resultat til fordel for hele samfundet. Dette vil jeg gerne udforme i en motiveret dagsorden, som lyder således:

„Idet folketingsretten vedkender sig sit medansvar for opretholdelsen af beskæftigelsen og forøgelsen af produktionen,

opfordrer det regering til at søge gennemført foranstaltninger, hvorved

urimelige virksomhedsnedlæggelser forhindres,

erhvervslivets forsyning med kapital sikres og bringes under offentlig styring med særligt henblik på eksportproduktionens behov, på fornøden rationalisering og på fremme af nye initiativer,

støtten til forskning, produktudvikling og udbygget erhvervsuddannelse forøges,

kontrollen med aktieselskaber og andre erhvervsdrivende selskaber skærpes og